

Ministerie van Justitie

Werken aan RecidiveReductie

Jaargang 1 | nummer 2 | Juni 2009

In dit nummer

Optimalisering
voorwaardelijke sancties:
de pilot Maastricht

Verslavingszorg,
psychiatrie en lvg-zorg
bundelen expertise

Samenwerkingsmodel
Nazorg:
de casus Haarlem

Werken aan RecidiveReductie is een uitgave van het ministerie van Justitie. Via deze nieuwsbrief informeert het directoraat-generaal Preventie, Jeugd en Sancties belangstellenden vier keer per jaar over activiteiten en ontwikkelingen op het gebied van recidivereductie bij volwassenen. Mail voor een (gratis) digitaal abonnement uw gegevens naar: RecidiveReductie@minjus.nl

Ketenpartners hebben elkaar nodig

Het effectief bestrijden van herhalingscriminaliteit vereist goede communicatie en nauwe samenwerking tussen de betrokken ketenpartners. In dit tweede nummer van *Werken aan RecidiveReductie* onderzoeken we aan de hand van enkele praktijkvoorbeelden hoe ketenpartners hiermee omgaan.

Dit thema komt aan bod in twee interviews met mensen die op uiteenlopende manieren en vanuit verschillende organisaties samenwerken aan het bestrijden van recidive. Uit het artikel over verslavingszorg blijkt dat ook in die sector initiatieven worden genomen om de communicatie en samenwerking tussen de ketenpartners een impuls te geven.

Ons mailadres

In het eerste nummer van dit blad schreven wij via welk e-mailadres u de redactie kunt bereiken voor reacties op de inhoud en het aanvragen van een gratis digitaal abonnement: RecidiveReductie@minjus.nl. Dit e-mailadres was weliswaar juist, maar op dat moment nog niet beschikbaar. Onze excuses voor het ongemak. Het mailadres is inmiddels al enige tijd in gebruik. Wij hopen van u te horen!

Optimalisering voorwaardelijke sancties

Bij voorwaardelijke strafrechtelijke sancties is - door de proeftijd - een langere periode beschikbaar voor het werken aan gedragsverandering dan bij korte gevangenisstraffen. Die extra tijd kan optimaal worden benut door het toepassen van 'bijzondere voorwaarden'. Dit zijn op de persoon van de dader en het misdrijf toegespitste voorwaarden, zoals een verplichting tot schadevergoeding, een drugs- en alcoholverbod en/of een behandeling voor een bepaalde stoornis. Deze persoonsgerichte aanpak moet het recidiverisico terugdringen.

Met het programma Justitiële voorwaarden treft Justitie voorbereidingen om deze aanpak in de toekomst meer en beter te kunnen toepassen. Daartoe is onder meer een lijst met veertien bijzondere voorwaarden opgesteld. Ook is in kaart gebracht hoe de betrokken ketenpartners samen kunnen zorgen voor een effectieve toepassing daarvan. Bijvoorbeeld door het realiseren van korte doorlooptijden in gerechtelijke procedures, gerichte reclasseringsadviezen over op te leggen voorwaarden en intensief toezicht op de naleving.

In het kader van het project Optimalisering voorwaardelijke sancties (OVS) wordt de nieuwe werkwijze in de praktijk getoetst. Dit gebeurt in vier arrondissementen. Bij de pilots in Amsterdam, Groningen en Zwolle gaat het onder meer om de doelgroepen jongvolwassenen en plegers van (huiselijk) geweld. De OVS-pilot Maastricht richt zich op volwassen meerplegers, met bijzondere aandacht voor verslaafden. Over de ervaringen met die laatste pilot gaat het onderstaande artikel.

Samenwerkingspartners OVS-pilot Maastricht:

“Terugval verslaafden is geen teken van mislukking”

“Onze doelgroep - volwassenen meerplegers - bestaat voor 70 à 80% uit verslaafden, merendeels alcoholverslaafden. Als deze mensen bij wijze van voorwaardelijke straf een ontwenningprogramma hebben gevolgd, moet je niet verwachten dat hun problemen zijn opgelost. Terugval in verslaving en criminaliteit is bij deze doelgroep geen teken van mislukking, maar een onvermijdbare fase in een langetermijntraject.”

Aan het woord zijn drie sleutelfiguren bij de pilot Optimalisering voorwaardelijke sancties (OVS) in het arrondissement Maastricht: Sylvia Kuipers (Officier van Justitie), Nico van Leuken (regiomanager Verslavingsreclassering) en Rob Platzbeecker (directeur van het Limburgse Ketenbureau Gevangeniswezen).

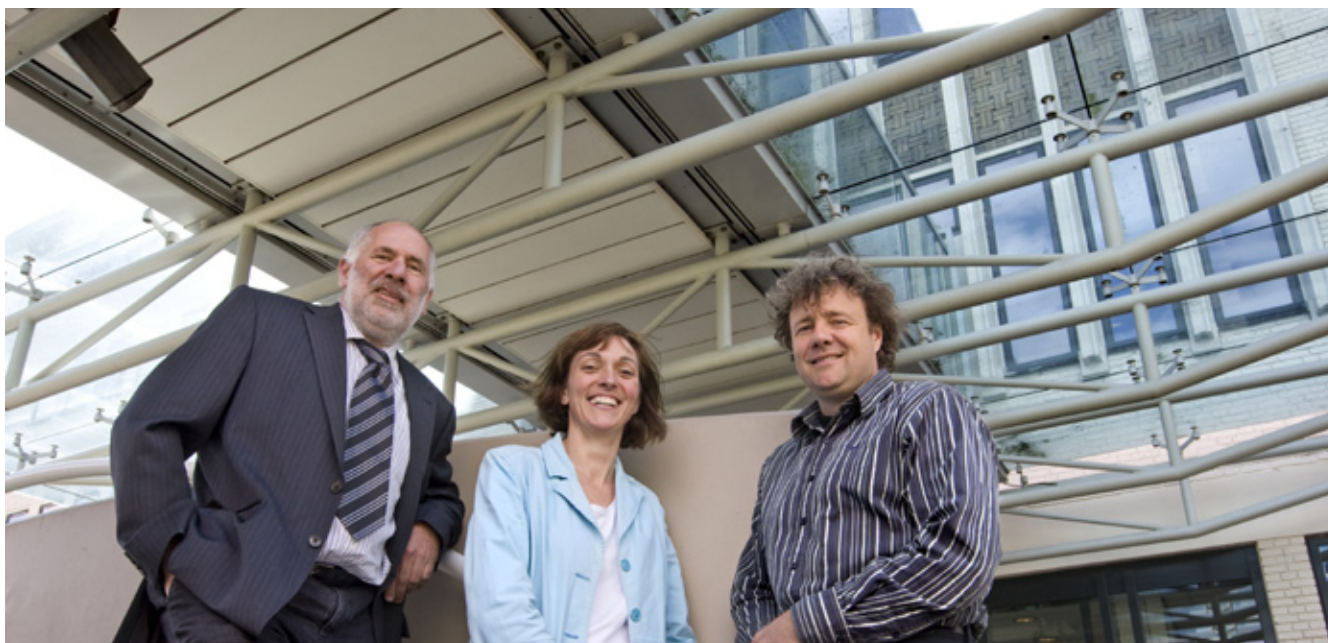
Vanwaar de keuze van Maastricht voor de - uiterst moeilijke - doelgroep volwassenen (verslaafde) meerplegers?

Sylvia Kuipers: “Wij hadden al een aantal jaren ervaring met ketensamenwerking bij het bestrijden van de overlast van veelplegers en drugsgebruikers. De burgemeester van Heerlen, naar dit probleem op een bepaald moment bijzonder groot was, heeft daar het initiatief toe genomen.

Het leverde goede resultaten op en heeft er onder meer toe geleid dat we er in Limburg snel bij waren met de oprichting van Veiligheidshuizen. De OVS-pilot paste mooi in dit plaatje en bood ons de gelegenheid weer een paar stappen verder te komen. Daarom hebben we ons ervoor aangemeld.”

Welke resultaten zijn toe nu toe bereikt?

Sylvia Kuipers: “De manier waarop wij onze werkprocessen nu hebben ingericht, dwingt ons bij elke nieuwe zaak van het begin af aan te bekijken of een voorwaardelijke sanctie haalbaar en passend is. In het verleden schoot dit er vaak bij in. Het werd domweg vergeten of het gebeurde niet omdat het parket en de rechter niet tijdig over de benodigde informatie beschikten. Nu filteren we

V.l.n.r. Nico van Leuken (regiomanager Verslavingsreclassering), Sylvia Kuipers (Officier van Justitie) en Rob Platzbeecker (directeur van het Limburgse Ketenbureau Gevangeniswezen).
(Foto: Johannes Timmermans)

De OVS-pilot Maastricht in het kort

Bij het parket zijn twee projectmedewerkers aangesteld, die in overleg met de reclassering een selectie maken van verdachten die mogelijk in aanmerking voor een OVS-traject. Gaat het om een in verzekeringstelling, dan levert de reclassering in principe binnen één dag een kort advies. Bij een advies tot voorwaardelijke schorsing van de voorlopige hechtenis wordt expliciet vermeld onder welke voorwaarde(n) dit zou moeten gebeuren. Neemt de rechter-commissaris of de raadkamer het advies over, dan begint de reclassering binnen een week met het toezicht op de naleving. Gaat het om een dagvaarding, dan levert de reclassering uiterlijk vier weken voor de rechtszitting een uitgebreid advies. Als de reclassering een (gedeeltelijk) voorwaardelijke vrijheidsstraf adviseert, staat daarbij welke voorwaarde(n) de rechter daaraan zou moeten verbinden. Neemt de rechter dit advies over, dan begint de reclassering binnen één maand met het toezicht op de uitvoering van het vonnis. Als een verdachte of veroordeelde zich niet aan de gestelde voorwaarde(n) houdt, meldt de reclassering dit altijd bij het OM. Het OM moet zorgen voor een snelle en adequate reactie. Dit kan betekenen dat de betrokkene opnieuw of alsnog achter de tralies belandt.

De twee projectmedewerkers bij het parket volgen de voortgang van alle OVS-zaken en fungeren als aanspreekpunt voor de rechtbank, reclassering, politie, penitentiaire inrichtingen en Veiligheidshuizen.

meteen alle potentiële OVS-zaken eruit en zorgt de reclassering ervoor dat er snel een gericht advies op tafel ligt.”

Nico van Leuken: “Bij de reclasseringsorganisaties zijn de effecten goed merkbaar. Het aantal adviesaanvragen is enorm toegenomen. Toch lukt het ons over het algemeen binnen de afgesproken termijn advies uit te brengen. Het parket en de rechter stellen het duidelijk op prijs dat wij bij een aanbevelen voorwaardelijke sanctie aangeven welke bijzondere voorwaarden daaraan zouden moeten worden verbonden. Door hierover met elkaar in gesprek te gaan, groeit de overeenstemming over wat wel en niet haalbaar is. Onze adviezen zijn daardoor beter geworden en worden meestal opgevolgd.”

Rob Platzbeecker: “De samenwerking en communicatie tussen de ketenpartners in dit arrondissement was al goed, maar is door de OVS-pilot alleen maar beter geworden. Voor een effectieve bestrijding van recidive is dat ook nodig. Als iedereen op eigen houtje zijn eigen taken uitvoert, gaat het niet lukken. Je moet alle ‘leefgebieden’ van de verdachte of gedetineerde aanpakken, liefst gelijktijdig. Daarbij heb je elkaar nodig. Daarom hebben we er bij het Gevangeniswezen voor gekozen om ketenpartners, zoals de reclassering, gemeenten en zorginstellingen binnen te halen en bij hun werk te faciliteren. In het kader van de OVS-pilot hebben wij regelmatig casuoverleg met het OM en de reclassering. We weten dus tijdig om welke mensen het gaat en kunnen hen daardoor vaker in de eigen regio plaatsen. Dit zorgt ervoor dat gedetineerden goed bereikbaar zijn voor - onder meer - de reclassering.”

(foto: Luuk van der Lee/Hollandse Hoogte)

Op welke punten is nog verbetering nodig?

Sylvia Kuipers: “De bedoeling is bij voorwaardelijke sancties zo veel mogelijk gebruik te maken van bijzondere, op de persoon van de dader en op het misdrijf toegespitste voorwaarden. Dit gebeurt eigenlijk nog te weinig. We vallen vaak terug op de algemene voorwaarde dat de betrokkene zich moet houden aan de aanwijzingen van de reclassering. Voor een deel is dit een kwestie van gewoonte, maar het heeft ook te maken met de aard van onze doelgroep. Het zijn bijna allemaal mensen met meerdere, hardnekkige problemen; mensen die van dag tot dag leven en op allerlei gebieden begeleiding nodig hebben. Dit vereist flexibiliteit en die vind je in de algemene voorwaarde.”

Nico van Leuken: “Een knelpunt waar wij tegenaan lopen is de doorlooptijd van een indicatiestelling voor klinisch forensische zorg. Die is voor veel OVS-trajecten te lang. Daardoor komen meerplegers die een dergelijke vorm van zorg nodig hebben, soms zonder behandeling weer op straat terecht. Dat is een gemiste kans. Verder leidt het gebrek aan zittingscapaciteit bij de rechtbank ertoe dat mensen die tijdens hun proeftijd de afspraken niet nakomen, in de regel pas na een paar maanden voor de rechter komen. Dit is geen goede zaak, zeker niet voor onze doelgroep.”

Rob Platzbeecker: “Naar mijn idee zouden we vaker en beter gebruik kunnen maken van gecombineerde onvoorwaardelijke en voorwaardelijke straffen. Een detentieperiode creëert rust en maakt het mogelijk het voorwaardelijke deel van de straf goed voor te bereiden. Daar valt een wereld mee te winnen.” Sylvia Kuipers: “Dat ben ik met je eens. Het betekent wel dat je op de cruciale momenten - in

“De zittingscapaciteit bij de rechtbank is een belangrijk knelpunt.”

de raadkamer of ter zitting - over alle relevante informatie moet beschikken. Bijvoorbeeld over de termijn waarop de persoon in kwestie een bepaalde training kan volgen. In de praktijk lukt dit nog niet altijd.” Nico van Leuken: “Hoe meer je als ketenpartners samen gaat doen en hoe meer je aan de voorkant van het proces gaat zitten, des te groter wordt de behoefte aan snelle informatie-uitwisseling. Nog niet alle ketenpartners slagen daarin. Dat moeten we de komende tijd dus verder uitbouwen.”

In hoeverre leveren dit soort knelpunten spanningen op in de onderlinge samenwerking?

Rob Platzbeecker: “Als je intensiever gaat samenwerken, zie je ook scherper op welke punten het fout gaat. In de relatie die wij hebben opgebouwd, kunnen we elkaar daar op aanspreken zonder dat hierdoor meteen een negatieve sfeer ontstaat. Ik denk dat zo’n open houding een voorwaarde is voor succes.” Nico van Leuken: “Belangrijk is dat je bereid bent knelpunten samen op te lossen, óók als het gaat om zaken waar je eigen organisatie niet primair verantwoordelijk voor is. De attitude in dit arrondissement is: wij zijn hier met elkaar om de recidive te verminderen en zo nodig zoeken we daarbij onze grenzen op. Hoe dan ook laten wij onze ‘klanten’ niet los, ook niet als ze terugvallen, want dat hoort er nu eenmaal bij.”

Meer weten over de OVS-pilot Maastricht? Neem dan contact op met projectleider Peter Schleijsen: p.schleijsen@om.nl

---

Voorwaardelijke invrijheidstelling

Op 1 juli 2008 is de Wet voorwaardelijke invrijheidstelling van kracht geworden. De projectgroep die de implementatie van deze wet heeft begeleid, publiceert in de zomer van 2009 een boekje. Dit biedt een terugblik op het project en een blik op de toekomst van de voorwaardelijke invrijheidstelling. Een exemplaar van deze publicatie kunt u opvragen bij Maaike Woldberg: m.woldberg@minjus.nl.

Verslavingszorg, psychiatrie en lvg-zorg bundelen expertise

Aan verslaafde justitiabelen wordt regelmatig een voorwaardelijke sanctie opgelegd, met als bijzondere voorwaarde dat zij een (ambulant) forensisch zorgtraject moeten volgen. Voor verslaafden met een complexe, meervoudige problematiek heeft Justitie onlangs speciale ambulante zorgtrajecten ingekocht.

De extra zorgtrajecten zijn met onmiddellijke ingang, in elf steden inzetbaar. Het zijn speciale trajecten, die voorzien in de behoefte aan een integrale vorm van zorg: een combinatie van expertise uit de verslavingszorg, de psychiatrie en de zorg voor verstandelijk gehandicapten (lvg-zorg).

Doelgroepen

De extra ingekochte zorg is bedoeld voor:

- justitiabelen met primair een verslavingsproblematiek en daarnaast psychosen en/of stemmingsstoornissen;
- justitiabelen met primair een verslavingsproblematiek en daarnaast persoonlijkheidsstoornissen;
- justitiabelen met een IQ lager dan 80, met een verslavingsproblematiek en daarnaast één van bovengenoemde stoornissen.

Behandeling en toezicht

Voor alle forensische zorgtrajecten geldt dat ze moeten bijdragen aan het oplossen of beheersbaar maken van de problemen van de delinquent en aan het verminderen van het recidiverisico. Dit vereist behalve zorg van hoge kwaliteit, ook een effectief toezicht op de naleving van de Justitiële voorwaarde: het daadwerkelijk en serieus volgen van het zorgtraject. Dit toezicht - uitgevoerd door de reclassering - is de crux van de voorwaardelijke sanctie. Als het toezicht tekortschiet, is de dreiging van een vrijheidsstraf als stok achter de deur niet geloofwaardig. Cliënten voelen dit feilloos aan. Als het even tegenzit, glippen zij door de mazen van het net en is alle moeite tevergeefs geweest.

Communicatie en samenwerking

De betrokken zorg- en reclasseringsprofessionals kunnen dit alleen voorkomen door gedurende het zorgtraject goed met elkaar te communiceren en samen te werken. Om zijn toezichtstaak goed te kunnen uitoefenen, is het voor de

reclasseringsmedewerker bijvoorbeeld belangrijk dat hij op de hoogte blijft van de inzet die de cliënt tijdens de behandeling vertoont, de fase waarin de behandeling verkeert, de stappen die nog moeten volgen en de tijd die daarmee is gemoeid. Andersom zal de zorgverlener willen weten hoe het zijn cliënt in de 'buitenwereld' vergaat. Aanvullende informatie daarover van de reclassering kan nuttig zijn voor de verdere behandeling.

Op casus- en organisatieniveau

Communicatie op casusniveau is dus belangrijk om het zorgtraject en het toezicht optimaal op elkaar te kunnen afstemmen. Beide partijen moeten echter ook op de hoogte zijn van elkaars werkprocessen, regelgeving en organisatiecultuur. Veranderingen daarin, zoals de nieuwe wijze van indicatiestelling en de 'redesign' van het reclasseringstoezicht, zijn van invloed op de onderlinge samenwerking.

Nieuwe initiatieven

Bij een onlangs door een studente gehouden gespreksronde met een aantal reclasseringsinstellingen en aanbieders van forensische zorg bleek dat er nog een wereld te winnen is in de communicatie en samenwerking tussen beide partijen. Op verschillende plaatsen in het land zijn echter initiatieven genomen om hierin verandering te brengen. Dit gebeurt onder meer door het organiseren van meeloopdagen, het samen volgen van cursussen ('crosstraining') en het gezamenlijk voeren van overleg. Professionals uit de zorg en de reclassering nemen dus een kijkje in elkaars keuken. Dit kan de onderlinge werkrelatie en de effectiviteit van de forensische zorg alleen maar ten goede komen.

Voor meer informatie over de extra zorgtrajecten voor verslaafde justitiabelen kunt u terecht op het mailadres: inkoopforensischezorg@dji.minjus.nl

Samenwerkingsmodel Nazorg: de casus Haarlem

De kans dat een gedetineerde na zijn terugkeer in de maatschappij recidiveert, hangt nauw samen met zijn startpositie bij het verlaten van de penitentiaire inrichting (PI). Een geldig identiteitsbewijs, een inkomen, een plan voor schuldsanering, onderdak en passende zorg zijn de belangrijkste succesfactoren. Deze 'leefgebieden' moeten eind 2010 in minimaal tachtig procent van de gevallen op orde zijn.

Dit is een van de doelstellingen van het Justitieprogramma Sluitende aanpak nazorg. In het Samenwerkingsmodel nazorg Justitiegemeenten staat hoe die doelstelling kan worden gerealiseerd. Dit model past ook naadloos in het programma Modernisering Gevangeniswezen, dat onder meer inzet op nauwe samenwerking met de ketenpartners gedurende de detentieperiode. Door de handen ineen te slaan, kan die periode optimaal worden benut voor het voorbereiden

van een succesvolle re-integratie in de samenleving. Het Huis van Bewaring De Koepel - onderdeel van de PI Midden Holland - en de gemeente Haarlem brengen deze benadering al een aantal jaren in praktijk. Irene Hetteling, medewerker maatschappelijke dienstverlening (mmd) bij De Koepel en René Prüst, hoofd Bureau bijzondere doelgroepen van de gemeentelijke sociale dienst Haarlem vertellen over hun ervaringen.

“De ex-delinquent is niet de enige die kwetsbaar is”

“De ex-delinquent verkeert in een uiterst kwetsbare positie als hij vrijkomt. Het gaat zomaar weer fout. Maar ook de mensen die zich voor hem inzetten zijn kwetsbaar. Onze inspanningen worden echt niet overal met gejuich ontvangen. Toch zul je als maatschappij iets moeten ondernemen, anders roep je de problemen over jezelf af.”

Dit stelt René Prüst, hoofd Bureau bijzondere doelgroepen van de gemeentelijke sociale dienst (GSD) in Haarlem. Binnen zijn gemeente is hij het eerste aanspreekpunt voor de nazorg aan ex-delinquenten. Samen met zijn counterpart bij De Koepel, mmd-er Irene Hetteling, heeft hij de afgelopen jaren invulling gegeven aan de samenwerkingsrelatie tussen de gemeente en de PI.

Elkaar opgezocht

René Prüst: “Een jaar of zes geleden hebben we elkaar opgezocht. Het management van de PI wilde meer werk maken van de re-integratie van ex-delinquenten en bij de gemeente hadden we behoefte aan praktische afspraken om deze doelgroep beter van dienst te kunnen zijn. Ex-delinquenten klopten destijds vaak onaangekondigd bij de gemeente aan, bijvoorbeeld voor een uitkering, terwijl ze niet eens een identiteitsbewijs hadden. Dat leverde nogal eens spanningen op.” Irene Hetteling: “Dat

gaat nu heel anders. Als wij weten op welke datum een gedetineerde met ontslag gaat, melden wij dit via het Digitaal Platform Nazorg. Maar vaak neem ik ook persoonlijk contact op met René om bijzonderheden door te geven of een afspraak te maken voor een intake bij de sociale dienst. Een ‘warme overdracht’ is wel zo efficiënt.” René Prüst: “De kracht van onze samenwerking is dat wij elkaar vaak ontmoeten. Zo ben ik regelmatig te gast bij het mmd-werkoverleg binnen De Koepel. Omgekeerd schuift Irene regelmatig bij ons aan. Je wisselt dan niet alleen informatie uit, maar leert ook de dagelijkse realiteit eens door de bril van de ander te bekijken. Dat komt de samenwerking zeker ten goede.”

Wat doen de PI en de gemeente Haarlem nu precies om te zorgen voor een zo goed mogelijke uitgangspositie van de delinquent op de vijf cruciale leefgebieden: identiteitsbewijs, inkomen, schulden, onderdak en passende zorg?

Irene Hetteling: "In samenwerking met de politie en de gemeente zorgen wij ervoor dat Haarlemmers niet zonder identiteitsbewijs op vrije voeten komen. We maken zelf de benodigde pasfoto's. (foto: Marisa Beretta)

Identiteitsbewijs en schuldsanering

Irene Hetteling: "Met de politie en de afdeling Burgerzaken hebben we werkafspraken gemaakt om te zorgen dat Haarlemmers niet zonder identiteitsbewijs op vrije voeten komen. De gedetineerde kan bij ons aangifte doen van vermissing. We maken zelf de benodigde pasfoto's en als alles klaarligt, komt iemand van Burgerzaken naar De Koepel om de aanvraag af te ronden. Vervolgens wordt het document opgemaakt en bij ons afgeleverd. Als een gedetineerde ernstige schulden heeft, brengen wij samen met hem de situatie in kaart. We vragen de schuldeisers hun vorderingen tijdelijk op te schorten en leggen contact met de afdeling Schuldsanering van de gemeente, zodat die in actie kan komen zodra de gedetineerde vrijkomt."

Werk en inkomen

René Prüst: "Gedetineerden die na vrijlating een beroep willen doen op de WWB (*Wet Werk en Bijstand; red.*), kunnen vanuit in De Koepel een aanvraag indienen. Bij de mmd-er liggen daar informatie en aanvraagformulieren voor klaar. De gedetineerde weet al wat hij van ons kan verwachten en wij kunnen bij zijn invrijheidstelling snel en adequaat reageren. De ex-delinquent kan terecht op een speciaal inloopsprekuur van de GSD. Wij maken daar een quick scan en zorgen zo nodig voor een voorschot om de eerste dagen te overbruggen. In een tweede gesprek maken we de aanvraag rond. Binnen 24 uur regelen wij voor iedere

ex-delinquent een vorm van dagbesteding en binnen acht weken ligt een plan op tafel voor een route naar de arbeidsmarkt. De meeste cliënten zijn blij verrast met al die positieve aandacht en willen meteen aan de slag. De ervaring leert echter dat ze enige tijd nodig hebben om te acclimatiseren. Je kunt dus beter niet beginnen met een intensief re-integratieprogramma van vijf dagen per week."

Irene Hetteling: "De verblijfsduur in een Huis van Bewaring, zoals De Koepel, is relatief kort. Daarom doen wij zelf niet aan arbeidstoeleiding. We werken wel mee aan initiatieven van ketenpartners op dit gebied. Sommige gemeenten sturen bijvoorbeeld een speciaal uitzendbureau af op inwoners die bij ons gedetineerd zijn. Dat bureau gaat met de gedetineerden in gesprek om actieve bemiddeling naar werk voor te bereiden. Daar bieden wij graag de faciliteiten voor."

Onderdak

René Prüst: "Niet iedere ex-delinquent heeft een woonprobleem. Velen keren terug naar hun eigen woning of kunnen voor onderdak bij familie of kennissen terecht. Maar als dit niet mogelijk is, hebben we een probleem. In Haarlem bestaat namelijk een bijzonder groot tekort aan betaalbare huurwoningen. Idealiter zou je een dakloze ex-delinquent die zich goed gedraagt, moeten belonen door hem op termijn te laten doorstromen van een logement naar een eigen woning, zo nodig via een vorm van begeleid wonen. Maar zover zijn we nog niet, al moet ik wel zeggen dat woningcorporaties in toenemende mate bereid zijn daarover mee te denken."

Zorg

Irene Hetteling: "Voor de gedetineerde die een vorm van zorg nodig heeft, zou de PI volgens het Samenwerkingsmodel nazorg een eventueel reeds lopend zorgtraject moeten voortzetten en zo nodig een nieuw traject moeten opstarten, om dit vervolgens bij ontslag over te dragen aan de betrokken ketenpartner. Op dit moment kunnen wij hier nog niet aan voldoen. Een positieve ontwikkeling is dat wij als mmd-ers van de PI Midden Holland nu worden geïnformeerd door het interne psychisch-medisch overleg."

Regelmatig komen gemeenteambtenaren naar De Koepel om de terugkeer van hun burgers voor te bereiden. (foto: Marisa Beretta)

Hierdoor zijn wij goed op de hoogte van de zorgbehoefte van de betrokken gedetineerden, de eventuele overplaatsing naar behandellocaties en de termijn waarop onze ketenpartners de betrokkenen weer terug kunnen verwachten. Dit biedt goede aanknopingspunten voor het - op termijn - realiseren van continuïteit van zorg.”

René Prüst: “Een ex-delinquent die geestelijke gezondheidszorg nodig heeft, belandt meestal op een wachtlijst. Wij willen dit oplossen door middel van een crisisteam dat kwetsbare GSD-cliënten ter overbrugging van de wachttijd kortdurende zorg levert. Dan staan we in ieder geval niet helemaal met lege handen.”

Ontwikkelpunten

René Prüst: “Ik loop al heel wat jaren mee bij de gemeente Haarlem en ik weet nog heel goed hoe hoog de muren tussen de PI en de gemeente in het verleden waren. Daarom durf ik gerust te zeggen dat we trots mogen zijn op datgene wij de afgelopen jaren samen hebben bereikt. Ook de samenwerking met andere ketenpartners in Haarlem - waaronder de Politie, het Algemeen maatschappelijk werk, de GGZ, de GGD en de verslavingszorg - loopt goed. Bijvoorbeeld bij de aanpak van veelplegers en zorgwekkende zorgmijders. Wat ik jammer vind is dat sommige - met name kleinere - gemeenten in de regio de neiging hebben de handen van ‘hun’ gedetineerden af te

trekken. In de praktijk betekent dit namelijk dat de opvang van deze mensen op het bord komt te liggen van Haarlem, omdat wij nu eenmaal centrumgemeente zijn en de PI hier is gevestigd.”

Irene Hetteling: “Dit is precies de reden waarom wij gedetineerden - als het even kan - ingeschreven laten staan in de gemeente van herkomst. Iedere gemeente moet hierin haar verantwoordelijkheid nemen. Overigens ben ik daar niet pessimistisch over. Het draagvlak voor een gezamenlijke aanpak van de nazorg voor gedetineerden neemt duidelijk toe. Vooral middelgrote gemeenten, zoals Beverwijk, Haarlemmermeer en Purmerend, timmeren de laatste tijd aan de weg. Ambtenaren van die laatste gemeente komen bijvoorbeeld regelmatig in De Koepel om met gedetineerden uit Purmerend de situatie op de verschillende leefgebieden te bespreken en hun terugkeer voor te bereiden. Ook zijn er steeds meer gemeenten die informatie met ons delen via het Digitaal Platform Nazorg. Er is nog veel te doen, maar ik heb er alle vertrouwen in dat we over een jaar alweer een stuk verder zijn.”

Voor meer informatie over het Samenwerkingsmodel nazorg Justitie-gemeenten kunt u terecht bij Mirjam Raadsveld: m.raadsveld@minjus.nl

Vormgeving

Optima Forma bv, Voorburg

Redactie

Teun Baak, Tekst & Beleid bv, Bleiswijk

Fotografie

Er bestaat geen enkele relatie tussen de afgebeelde personen en de inhoud van de artikelen, tenzij in een fotobijschrift uitdrukkelijk anders is vermeld.

Reacties

RecidiveReductie@minjus.nl

Abonnementen (gratis)

RecidiveReductie@minjus.nl